

alieni juris. Et ex eo, quod qualitas, seu inhabilitas semper debet attendi tempore, quo admittitur quis officium, & ad actum; cap. si eo tempore, de prebendis, in sexto, l. 2. C. de excusat. tutorum. Et facilior est retentio, quam acquisitio; advertit Bobadilla d. cap. 12. num. 16.

- 17 Ultimum requisitum est, quod talis locatio pascui publici, fiat personæ idoneæ, & cum fidejussoribus, præfente Judice, vel saltem præsentibus officialibus Reipub. quibus à Concilio id fuerit commissum: & aliter facta licitatio, non valebit; ex Baldo in l. fin. C. nova vestigalia: Avend. dict. capit. 12. prætorum, num. 6. Et conductor debet jurare, quod nomine alicujus personæ ex prohibitis, non facit talem conductionem, sed sibi, sine simulatione, & fraude; ut expressè disponitur in dict. l. 3. & 4. ubi assignantur poenæ contra eos, qui in fraudem dictarum legum conduxerint: & prosequuntur Doctores supra relati.

Ultra personas tamen in dicta lege tertia, nominata, prohibetur expressè conductio defensorum, de verba, illis qui pecora non habuerint, ut in l. 23. tit. 7. lib. 7. nova recop. ubi contrarium tentantibus, & talem conductionem facientibus imponitur poena verberationis.

- 18 Sed an in locationibus pascui publici, post licitationem alicui factam, possit quis plus offerens admitti contra eam, per adjectionem (quam vulgò vocamus, (Del quarto) sapius solet controversi.

- 19 In qua quæstione negativa pars firmatur, ex text. expresso in l. Lucius, §. fin. ff. ad municipalem, ibi: Idem respondet, si civitas nullam propriam legem habet de adjectionibus admittendis, non posse recedi à locatione, vel venditione prædiorum publicorum jam perfecta; tempora enim adjectionibus præstituta ad causas fisci pertinere, ubi Dionysius Godofredus, Cujacius lib. 2. observationum, c. 24. & lib. 6. c. 10. Avend. d. c. 12. num. 12. usque ad 12.

- 20 Præterea, quia leges tam juris communis, quam Regni, quæ novum licitationis augmentum concedunt; in redditibus, & bonis Regiis tantum loquuntur, ut ex text. in dict. l. si tempora, C. de fide instrumentor. & jure hæstæ fiscalis, lib. 10. ibi: Cum etiam augmen-

tum te facturam esse profitearis; adi Rationalem nostrum, ut justam uberis pretij oblationem admittat. & illud verbum, Rationalem nostrum ita indicat, quod intelligi debet de illo (quem in Regno Castellæ vocamus, Contador mayor de hacienda) ut declarat Pancirolus in notitia utriusque Imperij in Orientali. c. 87. & in Occidentali, cap. 11. Lucas de Penna in l. si quando, verbo, Rationales, C. de bon. vacan. lib. 10. Boerius decisione 295. numer. 12. cum duob. seqq. & text. in l. 5. tit. 13. lib. 9. Recop. ibi: Mandamos, que despues que los nuestros Contadores mayores huvieren rematado de postrimero remate las nuestras rentas, que dende en adelante no las puedan mudar, ni recibir mayor precio, ni puja, ni media puja, ni otro precio mayor, ni menor: Salvo de consentimiento de las partes à quien toca, & si la puja fuere tanta quanto montada la quarta parte de la renta, y no en otra manera: Y si los nuestros Contadores lo contrario fizieren, que no vala, y aquellos que seyendo en otro rematada, la pujaren, y mayor precio dieren, salvo como dicho es: que paga en años la puja, no aya la renta, Y mandamos à los nuestros Contadores, que juren en el nuestro Concejo de lo ansí guardar. & idem in l. 6. & in l. 8. & 21. d. tit. 13. lib. 9.

Hæc tamen adjectio licitationis in 21 quantitate quartæ partis, sicuti in redditibus Regiis; ita in pascuis publicis, vel prætextu consuetudinis, vel legis municipalis poterit, & solet multis in locis praticari; & talis consuetudo, seu municipalis lex, & valet, & tenet, ac omni rationi consona judicatur; ut ex Platea in l. fundi, C. de locatione præd. civil. lib. 11. & in dict. l. si tempora, observat Avendanius dict. cap. 12. num. 11. vers. & idem esset; & facit text. in dict. l. Lucius, §. fin. ff. ad municip. ibi: Si nullam legem civitas propriam habeat, quia hæc locatio pascui in præconium emittitur, ut quandoque fiat cum conditionibus, & qualitatibus jurium Regalium, vel legum, del quadero de las alcavalas.

Non tamen existente consuetudine, vel lege municipali (ut nuper diximus) post adjudicationem factam, nulla licitatio admittitur; ut in l. 1. & 2. C. ne fiscus rem quam vendiderit l. quavis incrementum, & l. fin. C. de vendend. rebus civitatis, lib. 11. l. si hypothecas, C. de remissione pign. A ff. & decif.

decif. 340. Azeved. in l. 2. tit. 1. lib. 2. recop. num. 13. Guttier. lib. 1. practic. quæst. 38. num. 2. Gironda de gabellis 2. par. §. 1. num. 7. Lafarte eod. tractatu 2. par. §. 1. num. 7. Etiam prætextu restitutionis, nisi sit valde æstimabilis, & ponderosa quantitas (quæ de novo adjicitur) ut in l. 5. tit. 19. part. 6. Avendanius, ubi supra, n. 12. Bobadilla omnino videndus lib. 3. polit. cap. 4. num. 20. quæ tamen in una locatione, semel, non bis, debet etiam pro quacunque summa concedi, & ejus intuitu adjudicatio (vulgò, El remate) aperiri: Boerius decision. 248. Aviles dict. capit. 32. glo. De pujar, num. 13.

- 23 Nec denique in proposito silere possum, utrum quando alius plus offert, & locationis pretium, à primo licitatore, vel pensionem oblatam auget; possit primus licitator pro eadem quantitate, vel ipsomet pretio præferri? Quia in re primum licitatore præferendum esse, non ineptè deduci potest, ex l. fin. in fine. C. de locatione prædiorum civil. lib. 11. ibi: Si verò pro tali prædio ab altero conductore offeratur augmentum: sit in arbitrium conductoris prioris, cui res ad tempus locata est, ut si ipse, quod alter adiecit, obtulerit, maneat penes eum temporalis illa conductio. Et ex l. cotem ferro §. fin. ff. de public. & vestigal. Quorum jurium autoritate, id expressè firmavit post Alberi. in l. 2. C. si in causa judicati pignus captum sit, Greg. in d. l. 5. glo. 2. ad finem.

- 24 Sed eorum salva pace, contrarium verius est; nam in omni casu, pascua publica, sicut & alia bona oppidorum plus licitanti sunt concedenda? ex Bart. in l. licitatio, ff. de publicanis, & vestig. & dict. l. si tempora, Angel. in l. is qui bona, ff. de pign. & facit dict. l. 4. tit. 5. lib. 7. recop. ibi: Y se rematen en aquel que mayores precios diere.

- 25 Nec contrarium probant, dicta lex fin. C. de locatione præd. civil. & lex, cotem ferro, §. fin. procedunt namque in redditibus Regiis, & tributis fiscalibus propter eorum speciale privilegium, ex Glo. verbo, Maneat, in dict. l. fin. Bart. in l. vestigal. §. 2. ff. de public. Jas. in l. qui Roma, §. coheredes, n. 28. ff. de verb. oblig.

- 26 Quemadmodum, & idem privile-

gium habent locatores antiqui regalium bonorum, quod novis anteponantur, pro eadem pensione, ut in l. congruit, C. de locatione prædiorum civil. maxime facta adjectione (vulgò, puja del quarto) ut docet Platea in dict. l. si tempora, num. 3. vers. Sed numquid primus emptor admitteatur ad offerendum, Aviles d. c. 32. n. 15.

An verò hoc idem procedat in quibuscunque pascuis conductis, per confocios, seu fratres universitatis, & concilij de la mesta, ex speciali privilegio eis à nostris Regibus indulto, & quomodo debeat intelligi? vide l. 1. tit. 6. qui inscribitur, de las posesiones, y pastos, como se ganen, conservan, y pierden, in quaterno legum Mesta, & in quo statu conductor defensionæ, vel exitus publici, debeat cum in ultimo locationis anno relinquere? disputat Joseph. Ludovicus decif. Perugia 62. 2. parte.

CAPUT XXXII.

Vicini alicujus Oppidi litigantis super pascuo, vel qui communitatem habent in eo, utrum sint legitimi testes in pascui hie? & de personis, quæ vulgò nominari solent à concilio, ut positionibus respondeant.

SUMMARIUM.

- 1 Vicini, cives, & singulares de universitate, in re principaliter eam tangente, regulariter in testes admitti possunt. Quod non procedit, si causa, & lis, singulorum commodum quo quomodo respiciat, numer. 2.
- 3 Causa, & lis quando dicatur spectare ad universitatem, & non ad singulos; & num. 4.
- 5 Pascui lis tunc ad universitatem spectare dicitur, si pascuum sit ex bonis quæ vulgò vocamus, Proprios del Concejo.
- 6 Pascui lis dicitur singulorum utilitatem respicere, si in tali pascuo vicini possunt animalia sua immittere, & quamlibet in eo commoditatem habent.
- 7 Vicinus pauper, & inops, qui pecora non habet, ut pascuo publico unyer-

- 134 sitatis fruatur, an testis esse possit in causa & lite pascui publici? remissive.
- 8 Vicini, in lite pascui publici, sui Oppidi, ferè semper testes suspecti: quod maximè procedit in rusticis, quis naturaliter sunt contentiosi, & ad lites parati.
- 9 Vicini, & singulares de universitate; vel Concilio, in testes admitti possunt, si actus in quo testificantur, verisimiliter exteris sit ignotus.
- 10 Furamentum de calumnia solet peti, & prestari, super pascui lite (quod de veritate dicenda solet nuncupari) & an per partes remitti possit.
- 11 Positionum responsiones, in lite pascui, plurimum ad ejus facilem expeditionem, & veritatis indagacionem conducunt.
- 12 Positionibus adversarij (cum quo litigat) potest Procurator Concilij seu Oeconomus respondere.
- 13 Procurator substitutus ab Oeconomus, vel Procuratore Concilij, seu Universitatis, an possit jurare de calumnia & positionibus respondere, quando substituens jam juravit & remissive.
- 14 Cedens utram possit compelli jurare de calumnia contra cessionarium & remissive.
- 15 Procurator Concilij, seu Oeconomus generalis universitatis non indiget speciali mandato ad jurandum de calumnia.
- 16 Procuratoris generalis Concilij confessio, an populo prejudicet.
- 17 Conciliam, seu Oppidum solet de stylo nominare tres vicinos, qui in pascui publici lite, positionibus respondeant; & ibi de l. 20. tit. 3. lib. 6. novæ Recopil.
- 18 Vicini, seu cives nominati à Concilio, ut positionibus respondeant, in pascui publici lite, utrum concordet esse debeant in positionum responsione, ut Concilio prejudicent.
- 19 Concilium, seu Universitas veniens nominare vicinos, qui positionibus in pascui publici lite respondeant, vel si nominati respondere recusent, an habeatur pro confesso.
- 20 Confessio, vel responsio positionum, facta à personis specialiter nominatis à Concilio, seu universitate, utrum pretextu erroris revocari possit per Concilium? & ibi de l. 5. tit. 13. par. 3. versic. Otro si dezimos, &

l. 3. tit. 6. eadem part.

21 Vicini nominati à Concilio, ut positionibus respondeant, possunt petere terminum ad deliberandum quid sint respondari, & consulere Advocatum.

Latissimus circa materiam hujus capitis, plura & satis fructifera congerendi, patebat campus; sed specialiter inhiamus studio, quæ in aliis locis passim per Doctores ad manus haberi possunt, omittere; Generalia itaque hujus rei documenta remissive, & brevi laconismo complectemur, & ad specialia probationis pascui, circa cives, & vicinos Oppidi, seu Universitatis, notabilia, eadem brevitate, post descendemus.

Generaliter igitur in hac materia observare debemus, quod in omni causa, universitatem principaliter tangente, & ejus commodum respiciente, testes de universitate, vicini, cives, seu capitulares rectè in testimonium admittuntur; ut in cap. tertio loco, de probat. & in c. insuper, de testibus, & facit reg. tex. in c. super prudentia 14. questione 2. & in c. qui manamittitur. 22. quest. 2. in l. tantum, §. universitatis, ff. de rerum divisione, & in §. legatariis, Instit. de legatis, & in l. 18. tit. 16. part. 3. Doctores communiter in dictis locis, exornant; & prosequuntur latè Franciscus Curtius tract. de testib. conclu. 3. numer. 11. Alberic. de Maler. eodem tract. c. 4. num. 71. Crotus de testibus, num. 129. Corradus in praxi, §. 2. tit. de testib. rubri. Personas testium aggrediendo, verbo, Universitatis, numer. 55. Menoch. de arbitrariis, casu 106. Farinacius, qui latissimè rem prosequitur, & propositionis istius quindecim ampliaciones tradit, de oppositionibus contra testes, q. 60. illat. 17. ex num. 450. Azeved. ab eo non relatus; in additionibus ad Curiam Pisan. libro 2. cap. 19. ex num. 3. Sin verò causa super qua producantur vicini in testes, quoquo modo respiciat singulorum commodum; vicini, cives, capitulares, seu ceteri de populo, & universitate ad testificandum admitti non debent, vel (ut proprius loquar) admitti, nullam fidem faciunt; ut in l. omnibus, C. de testibus, & in l. idonei, ff. eod. & in cap. viduum, §. palam, 2. q. 6. & in capit. si testes, §. item nullus, & §. item omnibus 4. quest. 3. prosequuntur

quantur latissimè Decius in dict. cap. insuper, numer. 6. Joan. Andr. in additionibus ad Speculat. tit. de teste, §. 1. num. 22. littera H. in verbo, Civili causa, ad finem, Campegius regul. 99. fallentin. 2. Olascus decis. Pedem. 99. num. 3. & lib. 3. conclus. 1414. Afflictis decis. 40. Covarru. in practicas, cap. 18. numer. 4. Farinacius ubi proxime, num. 496.

Tunc verò causa dicitur spectare ad universitatem, & non ad singulos, quando agitur de re, cujus proprietates & etiam utilitas ipsius est universitatis, Concilij, aut Oppidi; ut in l. civitatibus, in principio, ff. de legat. 1. docet Bar. in dict. l. in tantum, §. universitatis, num. 1. sine, versic. Et que dicatur, ubi Albericus num. 7. versic. Et quod aliquid sit, Felinus in cap. eam te de rescript. Unde licet proprietates sit universitatis, dum tamen commoditas, seu utilitas, sit singulorum, non dicitur causa spectare ad universitatem, sed ad singulos; ita Joan. Andr. in cap. cum Numius, num. 4. versic. Si verò non singularibus, & ibi Additio, littera B. de testibus, An-carra. in cap. insuper, num. 5. Angelus in d. l. omnibus, num. 2. in fine, versic. Aut tunc, questio respicit, Hieronymus de Monte de simib. regul. cap. 58. num. 9.

Itaque si pascuum, de quo contenditur, & super quo lis vertitur, eam habet naturam, quam sortiuntur cetera bona quæ vulgò vocamus, Proprios del Concejo & tam in proprietate, quam in perceptione commoditatis, & redditus, fuerit, vel futurum sit ipsius Concilij, & Oppidi (ut diximus in c. 2. & 3. hujus tractatus) tunc causa ad universitatem, & concilium spectare dicitur, non ad singulos; ut concludit Felinus in dict. cap. Tertio loco, num. 3. & in dict. cap. insuper, num. 2. ad medium, versic. Secus si effectus utilitati; Baldus in l. parentes, num. 4. C. de testibus, Capicius decis. 152. num. 6. Roland. à Valle consilio 72. numero 15. libro 2. Marfil. in l. 1. §. sursum municipum, num. 10. ff. de questionibus, Covarru. & Hieronymus de Monte, ubi supra

Sin autem agitur de nemore, vel de pascuis, in quibus singuli de Universitate ligna incidunt: vel oves, ac sua animalia pascenda, respectivè jure vicinatis immittunt; tunc causa ad singulos, absque dubio spectabit,

ex Doctoribus proximè adductis: Petro Benit. decis. 70. num. 7. Villalobos in sua collectanea commun. opinion. littera S. n. 60. Menoch. dict. casu 106. Rota coram Cæsare de Grassis in manuscriptis, decis. 12. in impressis autem, 81. num. 2. ubi ait, quod hoc commodum pascendi animalia, non multum considerabile est in teste paupere non habente animalia, cum quibus, utilitate pascendi frui possit; Farinac. ubi supra, versic. Tertia conclusio, num. 501. omnino videndus: quia (prout moris est illi) & rem latissimè prosequitur, & Doctores omnes, qui de ea egerunt, specialiter recenset.

In libris autem istis super pascuis, territorio, jurisdictione, vel similibus juribus, quæ ad Curiam nostram deferuntur, semper curam Advocati, monere partes; sive causa ad concilium, sive ad vicinos, sive ad singulos de universitate, quoquo modo spectet, ut ad formandam probationem testes alterius Oppidi, & omnino profus interesse alienos, presentare intendant; quia vicini ferè semper suspecti judicantur, & sapius, nec eorum dicta perlegere iudices permittunt; & meritò; cum sint adeo procacis, & petulantis animi circa negotia sui oppidi, maximè Oppidani rustici, ut advertit Albericus in l. utili ratione, Cod. de defensoribus civitatum, ubi ait esse ad lites paratos, garrulos, & rixosos; quem refert, & sequitur Guilielmus Benedictus in cap. Rainuntius, detestamentis, verbo, Vxorem num. 396. Ripa in tractatu de peste, tit. de remediis contra pestem, numer. 24.

Quod tamen non procedit, quando agitur de probando aliquo actu concilij, seu universitatis, exteris verisimiliter ignoto; quia de eo apertius, & securius poterunt testificari ipsi de universitate; ut ex Hipolyto sing. 73. Grammatico cons. crimin. 26. num. 37. In causa matrimonij, Vivio libr. 1. communium opinionum, Testes de collegio, Menoch. dict. casu 206. num. 1. tradit Avend. dict. lib. 2. cap. 19. pro quibus facit tex. in l. consensu; §. penult. Cod. de repud. & in cap. super prudentia, ibi: Qui eadem negotia tractaverunt, &c. ubi Glossa.

Sed ultra probationes testium in causis pascui, vel juris pascendi, solet petere utraque pars, quod suus adversarius

rius juret de calumnia, & positionibus, feu articulis sui interrogatorij satisfaciatur, ut in *cap. 1. & per totum, tit. de juramento calumnie*, tam in *Decretalibus*, quam in *6. & in l. 1. tit. 6. libr. 4. Recopilat. & in l. 1. tit. 7. eodem libro*, quod juramentum aliàs solet nuncupari de *veritate dicenda*, & esse de jure divino, tradit Abb. in *cap. penult. num. 10. de juramento calumnie*, Menoch. de *arbit. lib. 1. quest. 20.* ubi agit, an per partes remitti possit, Azeved. in *dict. l. 1. tit. 6. Gloss. 2.*

¹¹ Nam hæ positiones absolutæ, plurimum solent coadjuvare probationem; & maximè conducunt ad facilem, litis expeditionem, & veritatis indagacionem, ut in *Clem. sepe*, §. *Et quia positiones*; de verb. signifi. tradit gloss. in *cap. 1. de confessis*, in *6. & quid sit positio*; & plures in positionis materia notabiles quæstiones, refert Cinus in *l. 1. §. quod observari*, à num. 12. *Cod. de jure jurando propter calumniam dando*, Speculator *tit. de positionibus*, per totum, Didacus Pere. in *rubrica, dict. tit. 7. libr. 4. verbo, Positiones.*

¹² Cum igitur à Concilio, Oppido, seu universitate exigatur per partem adversam, quod positionibus suis respondeat, & satisfaciatur: licet procurator ab universitate nominatus poterit satisfacere, & respondere, ut tradit

¹³ Capella Tholosana *decis. 123.* ubi agit an procurator substitutus juret, & respondeat quando substituens jam juravit: Et an cedens possit compelli respondere positionibus contra cessionarium?

¹⁴ Oeconomus enim, seu syndicus universitatis, quem vulgò vocamus, *Procurador del Concejo*; non indiget speciali mandato ad tale juramentum, ut docet Meneses in *l. preses*, num. 4. *Cod. de transact. Azevedo in l. 2. dict. tit. 7. num. 40.* Et ejus confessio præjudicabit populo, ut in *cap. fin. de confessis*, *cap. suborta 21. de re judi. vers. Sine juramento, de testibus*, in *6. cap. 2. de appellis Monach. cap. 1. ut lite non contestata*, in simili casu de stylo tamen, & generali consuetudine observatur quod

¹⁵ Concilium nominat tres vicinos, ut positionibus istis satisfaciatur. Cum enim totius Concilij, non esset decens, nec juri consonum recipere juramentum, ut cavetur in *l. 20. tit. 3. libr. 6. nova Recop. ibi: Que jurando sinco hombres buenos, que los Testigos*

tomaren de la villa, ó del lugar por todo el Concejo: Merito introductum fuit, quod ad absolvendas prædictas positiones, nominarentur aliqui vicini, qui ferè semper tres solent nominari, in quos, in isto casu, tota Concilij vox transfertur; ut in *l. 1. §. Decuriones, ff. quod cujusque universitat. nomine*, unde succedit doctrina Bart. in *l. certum*, §. *sed an ipsos, ff. de confessis.*

¹⁸ In proposito ergo solet occurrere dubium: utrum ad hoc, ut depositio nominatorum à Concilio, universitati in causa præjudicet, sit necessarium, quod omnes circa idem uniformiter concludant, & in eadem sententia sint, an verò depositioni majoris partis sit standum? & quid si in numero fuerint pari nominati, & tot confessi fuerint positiones: quot negaverint? Cujus quæstionis resolutio petenda erit ex his, quæ adducit Innocentius in *cap. in nostra*, num. 3. *de procuratoribus*, Speculator *tit. de tutoribus*, §. *Item generaliter*, in fine, Bart. in *l. pluribus*, ff. *de procuratoribus*, Baldo in *l. unica*, num. 42. *Cod. de confessis*, & vide *l. 3. §. si plures, ff. judicatum solvi*, Gloss. in *cap. si quis iusto, de electione*, in *6. & in cap. si de eo, de procurat. libr. 6. Greg. Lopez in l. 8. tit. 5. par. 5. gloss. in verb. Todos ayuntados.*

¹⁹ Quid tamen juris sit, si Concilium nolit nominare vicinos, qui positionibus respondeant, vel nominati respondere recusent, an ob istam contumaciam Concilium haberi debeat pro confessis? ultra text. in *cap. 2. de confessis*, in *6. vide Jasonem in l. 1. §. si procurator*, numer. 7. ff. *si quis jus dicenti*, non obtemp. & ibi late Oroscium numer. 2. & num. 6. Innocent. Abb. & Felin. in *cap. 1. ut lite non contestata*, Cæpolam *cautela 57. Bernardum Diaz regul. 155. Villalobos in suo horario comun. litera P. num. 489.* Et utrum prætextu erroris depositio facta ab istis personis nominatis, possit postea revocari per Concilium? determinari debet ex *dict. cap. fin. de confessis*, & *l. 5. tit. 13. par. 3. versic. Otro si dezimos*, *l. 3. tit. 6. eadem partita*, & advertunt Doctores in *dictis locis.*

²⁰ Tandem frequenter hæsitari compario: an isti vicini, (qui ut positionibus adversarij respondeant nominantur; solent esse rustici) possint pe-

tere terminum ad deliberandum cum personis sui Concilij, quid debeant respondere positionibus in lite pascui propositis? Et sanè eis terminum esse dandum, quinimò posse consulere Advocatum, ut eos instruat, vel eorum depositioni assistat, deducitur ex Hostiens. & Imol. in *cap. dilecti, de judic. Marant. in l. si actor*, num. 68. ff. *de procuratoribus*, num. 16. Matth. de Afflict. *lib. 2. constit. Sicilia*, rubrica 25. num. 8. Guittier. *lib. 1. pract. quest. 59. per totam.*

CAPUT XXXIII.

An interdictum, quod Practici vocant Interim, competat pro pascuis, & quomodo intentari debeat.

SUMMARIVM.

- 1 Interim interdictum cuius sit natura, & quare sic dictum.
- 2 Interim interdictum, & jure Canonico, & Regio, est agnatum.
- 3 Interim interdictum qua ratione fuit adinventum.
- 4 Interim interdictum pluribus in casibus competit, sed in materia, & litibus pascui frequentissimum est.
- 5 Interim interdictum preparatorium iudicij possessorij est.
- 6 Interim interdictum ut competat; quid probari debeat.
- 7 In iudicio interdicti Interim, non discipatur quis sit iustus, aut legitimus possessor sed solum tuendo possessore agitur.
- 8 Interim interdictum, ut competat; requiritur, quod quis probeat naturalem possessionem. Non enim sufficit possessio civilis, aut ficta.
- 9 Sententia lata super interdicto Interim, in nibilo præjudicat proprietati, vel iudicio possessionis.
- 10 Interim interdicti iudicium quo modo agitur, & processus super eo in Curia nostra peragatur; & de forma sententiæ in hoc interdicto ferenda.
- 11 Sententia lata super interdicto Interim, à qua exitit appellatum, an absque metu attentati possit exequi? remissive

Requens profectò, & non minus futile inter remedia possessoria & summaria, reputatur interdictum, quod nostri vulgò vocant, *Interim* ea ratione nuncupatum, quia dum causa agitur, & lis pendet, *Interim* competit, & datur; & reum, vel actorem in possessione rei controvertæ tuetur; & ideo *Interdicti* nomen sumpsit, quia *Interdicere* est, quid ad tempus prohibere, ut ex Julio Paulo *lib. 5. sententiarum*, pungit Andreas Alciatus *lib. 3. parerg. cap. 15.* Quod & jure Civili, & Canonico fuit agnatum, ut deducitur ex *capit. cum venissent, de instit. ubi Innocentius, Abb. & communiter Doctores*; & ex *l. 1. §. 1. ff. de itinere, actûque privato, l. liberis 6. §. ultim. ff. de liber. causa.* Et originem habet ex ratione tex. in *l. aequissimum, ff. de usufructu*, cujus meminit Paulus Castr. *conf. 3. incipit, In causa qua vertitur coram domino*, columna 2. numero 2. per totum, *lib. 2. Curtius Senior consilio 60. ex numero 1. Gratus consi. 10. numer. 9. Capicius decisione Neapolitan. 13. 55. 189. 209. & apud Gallos Mafuerius in sua practica, titulo de possessorio*, & ex nostratibus Antonius Gomez in *l. 45. numero 126. Menoch. de retinenda possessione, remedio ultimo*, per totum, Sarmiento *lib. 2. selectar. cap. 13. numer. 9. sequenti*, Covarr. in *practico, cap. 17. Burgos de Paz consi. 36. per totum*, Gutierrez *lib. 1. Canonic. cap. 15. à num. 103. Molina de primog. lib. 1. cap. 13. à num. 70. & 71. D. Christophorus de paz Regius Consiliarius, & unus ex sexdecim Senatoribus in Pintiano Senatu, in suo eleganti, & omnibus literis, & eruditione absoluto tractatu, de Tenuta, cap. 9. 1. parte.*

Et cum remedium hoc pluribus in casibus competat juxta supra relatos in materia pascui, assidue intentari solet, & absque dubio per Judices, hisce causis decernitur, ut advertit Covarr. *dict. capite 17. numer. 1. prope medium*, ibi: *Et potissimè in materia pascuorum, in qua agitur de magno commodo, vel incommodo, consuevit Curia ordinaria, quot testes examinentur sub certo, & brevi termino, & numero, & c. Capicius dicta dec. 189.*

Sed quia in praxi passim articulus iste se offert, pro perfecta cognitio-